

Simpozij

Historija sadašnjosti: socijalizam i kapitalizam na primjeru Bihaća

Bihać, 3. i 4. juli 2015.

OPIS

Naučno-istraživački simpozij **Historija sadašnjosti: socijalizam i kapitalizam na primjeru Bihaća** okuplja deset naučnika – antropologa, sociologa, filozofa, medijskih teoretičara i historičara umjetnosti – koji se bave savremenim naučno-istraživačkim radom sa fokusom na Bihać. Premda žive i rade u različitim sredinama (SAD, Velika Britanija, Hrvatska, BiH) većina njih porijeklom je iz Bihaća i svoja recentna istraživanja usmjeravaju na različite pojave unutar bihaćkog društveno-političkog, ekonomskog i kulturnog konteksta.

CILJEVI

Glavni cilj ovog simpozija je promovirati naučno-istraživački (osobito terenski) rad na području Bihaća. Naučnici koji će prezentirati svoje radove na simpoziju pristupaju Bihaću kao jednom izrazito plodnom naučno-istraživačkom kontekstu gdje su socijalistička prošlost i poslijeratna kapitalistička sadašnjost izrazito vidljivi, isprepleteni i kompleksni. Osim rezultata koji bi bacili novo svjetlo na određene pojave unutar bihaćkog socio-ekonomskog konteksta, ovaj simpozij poslužio bi i kao svojevrsna promocija na državnom i regionalnom nivou gdje bi se Bihać promovirao kao grad gdje je terenski naučno-istraživački rad prisutan, kvalitetan i plodan.

Drugi cilj konferencije je da okupi širu akademsku i ne-akademsku javnost i promovira kvalitetan intelektualni diskurs u Bihaću, te podstrekne lokalnu zajednicu na promišljanja vezana za tematiku simpozija.

Treći cilj ovog skupa je povezati mladu generaciju naučnika koji dijele zajedničku istraživačku „geografiju“, a koji do sada nisu bili u kontaktu, nisu surađivali, a u nekoliko slučajeva nisu se čak ni poznavali. Ovakvim povezivanjem bi se stvorila platforma za nove zajedničke projekte, međunarodnu kulturno-naučnu saradnju, ali i razvoj privrede i turizma.

Četvrti cilj ovog simpozija je da se da podrška istraživačima koji žele da se bave terenskim i drugim istraživanjima u Bihaću. Cilj je također da ovakav vid simpozija postane redovan, da se u Bihaću održava svake dvije godine, gdje bi se uvijek širio broj istraživača koji bi prezentirao svoje radove. Na ovaj način Bihać bi mogao stvoriti jednu konferencijsku tradiciju koja bi postala prepoznatljiva u regionu i koja bi dalje promovirala naučno-istraživačku saradnju i inicirala nove naučno-istraživačke projekte.

Peti cilj skupa je zajednička publikacija koja bi se izrodila iz simpozija i koja bi u pisanoj formi zabilježila ovaj vrlo plodan i raznolik istraživački materijal, te kao takva preuzeila ulogu svjedoka vremena unutar bihaćkog kulturnog konteksta.

ORGANIZACIJA

Simpozij će trajati dva dana, 3. i 4. jula 2015. godine. Sastojat će se od četiri panela i jedne zajedničke diskusije na kraju. Program simpozija nalazi se u nastavku.

PROGRAM SIMPOZIJA

DAN 1 (petak, 3. juli 2015.)

9:00–9:30   Otvaranje simpozija i pozdravne riječi

Panel I: Socijalistička i postsocijalistička modernost periferije

9:30–10:00   **Šefik Tatlić:** *Suvremenost kolonijalizma: postsocijalistička modernost i nekropolitički dizajn periferije*

10:00–10:30   **Hajrudin Hromadžić:** *Primjer industrijske socijalističke ekonomije: studija slučaja tvornice „Kombiteks“ Bihać*

10:30–11:00   **Irfan Hošić:** *Industrijska zona Bihać: uloga i značaj dizajna nekad i sad*

11:00–11:30   Diskusija (moderator: **Hrvoje Jurić**)

11:30–11:45   Pauza

Panel II: Politika postajanja: zajedništvo, solidarnost i budućnost prekarijata

11:45–12:15   **Amir Husak:** *U potrazi za boljom prošlosti: audiovizuelni zapisi bihaćkog prekarijata*

12:15–12:45   **Danijela Majstorović, Aida Seđić, Zoran Vučkovac i Almir Bašanović:** *Zajedništvo i solidarnost na postsocijalističkoj periferiji: bihaćko „Bosansko proljeće“ kao politika postajanja*

12:45–13:15   Diskusija (moderatori: **Hrvoje Jurić i Helena Popović**)

13:30–14:45   Pauza

Panel III: Promocija publikacije #InFocus2015

15:00–16:30   Promocija publikacije #InFocus2015 (Bihać: Tehnički fakultet Univerziteta u Bihaću, 2015.). Učestvuju: **Irfan Hošić, Amir Husak, Damir Midžić** i studenti Tekstilnog odsjeka Tehničkog fakulteta Univerziteta u Bihaću.

DAN 2 (subota, 4. juli 2015.)

Panel IV: Etnografska prožimanja: politika, etika, nada i temporalnost

10:00–10:30   **Azra Hromadžić:** *„A gdje su oni bili do sada?“: politika, poetika i etika brige za stare u Bihaću*

10:30–11:00   **Vanja Čelebičić:** *Čekanje je nadanje: temporalnost, nada i budućnost u Bihaćkoj krajini*

11:00–11:30   Diskusija (moderatorica: **Helena Popović**)

11:30–12:00   Pauza

12:00–13:00 Završna rasprava i zaključci simpozija (moderatori: **Hrvoje Jurić** i **Helena Popović**)

SAŽECI IZLAGANJA

Šefik Tatlić

Suvremenost kolonijalizma:
postsocijalistička modernost i nekropolitički dizajn periferije

Ovo se izlaganje temelji na tri polazišta. Kao prvo, na polazištu da je postsocijalistička modernost jednostavno kapitalistička modernost koju Prvi svijet kapitala univerzalizira u „jedinu“ modernost, navodno jedini mogući format organizacije razvoja. Kao drugo, ovo se izlaganje temelji na polazištu da je kapitalističko slobodno tržište samo modernizirana, ali i racionalizirana hijerarhija eksploracije koja egzistira kao instrument kolonijalnog odnosa dominacije u kojem europska periferija i poluperiferija nije periferija zato što je neoptimizirana sa uzusima „slobodnog tržišta“, nego zato što je dizajnirana kao periferija. Kao treće, a na temelju prethodne pozicije, izlaganje postulira da su užasne ekonomske, društvene i političke realnosti periferije – dužničko rostvo, etnocentrični principi reprodukcije društva i suvereniteta, identitetske politike, deprioritizacija interesa društva u ime interesa kapitala itd. – odraz primjene nekropolitike (kao paradigmatičnog oblika organizacije politike u globalnom kapitalizmu) koja proizvodnju i menadžment minimuma života, polu-života, „života na čekanju“, polu-smrti ili smrti institucionalno dizajnira te socijalno normalizira u jedini oblik političke agende.

Hajrudin Hromadžić

Primjer industrijske socijalističke ekonomije:
studija slučaja tvornice „Kombiteks“ Bihać

Izlaganje je posvećeno kratkom sumarnom prikazu osnovne ekonomsko-socijalne vizure tvornice tekstila „Kombiteks“ iz Bihaća, pokrenute 1957., s naglaskom na periodu njenih najznačajnijih poslovnih rezultata u drugoj polovini osamdesetih godina 20. stoljeća koje prethode potpunom kolapsu kako „Kombiteksa“, tako i ostalih realnoindustrijskih kapaciteta u Bosni i Hercegovini, ali većim dijelom i u ostaku bivše Jugoslavije. Razlozi za to su višestruki, od krvavog raspada Jugoslavije i njenog socijalističkog samoupravnog modela do kolapsa sistema tekstilne industrije u cijeloj Europi. Upravo je tekstilna industrija, već od kasnih šezdesetih nadalje, bila pokretačka ekonomska snaga u razvoju bihaćke regije i primjer je na osnovu kojeg je moguće braniti nosivu tezu u izlaganju – da se u slučaju „Kombiteksa“ radilo o realiziranom modelu izvozno orijentirane tržišne ekonomije u kombinaciji s visokim razinama radničkih prava i socijalne odgovornosti, karakterističnih za socijalističke režime. No, pored ekonomskog aspekta, na primjeru ovog tekstilno-proizvodnog modela moguće je također detektirati i iščitati specifičan tip ideoloških konstrukcija u socijalno-kulturnoj sferi, pomoću kojih je jugoslavenski socijalizam redovito gradio svoje narativne matrice.

Irfan Hošić

Industrijska zona Bihać:
uloga i značaj dizajna nekad i sad

Kako promišljati ulogu i značaj dizajna na primjeru Bihaća u kontekstu njegove socijalističke prošlosti i kapitalističke sadašnjosti? Da li je na primjerima dizajna iz dva različita socio-politička konteksta moguće detektirati udio kolektivne i individualne svijesti kad je u pitanju vizualna ili estetska kultura sredine u kojoj dizajn nastaje? Koliki je udio simboličkih, političkih i didaktičkih aspekata u dizajnerskoj produkciji u okviru socijalističke Jugoslavije, sa jedne, i demokratske Bosne i Hercegovine, sa druge strane? Kakva je uloga strukovnih društava, visokoškolskih studija i revijalnih izložbi kao ključnih nosioca institucionalnog razvoja dizajna? Ova i druga pitanja mogu poslužiti kao vodilja za analizu, valorizaciju, komparaciju, sistematizaciju i eventualnu sintezu dizajnerske produkcije u okviru industrijske proizvodnje Kombiteksa, Polietilenke, Štamparije Bihać te Odsjeka za tekstil Više tehničke škole u Bihaću.

Amir Husak

U potrazi za boljom prošlosti:
audiovizuelni zapisi bihaćkog prekarijata

Nezaposlenost, neizvjesnost, plate koje kasne mjesecima, zaduženost i opća strepnja karakteriziraju društvenu stvarnost današnjice. Preciznije rečeno, a pogotovo ako govorimo o mjestima poput Bihaća, radi se o stvarnosti većine stanovništva. Sve izraženije nejednakosti i oštra polarizacija društva na plutonomiju i prekarijat konkretne su posljedice globalnog širenja neoliberalnog kapitalizma. U suzbijanju beznađa takve sadašnjice, osvrт na (relativno gledajući) jači stepen radničkih i socijalnih prava iz perioda socijalizma postaje više od nostalgične epizode bijega u tzv. *bolju prošlost*. Prošarano imenima iz socijalističko-industrijske prošlosti kao što su Kombiteks, Polietilenka, Šipad i Krajinametal, kolektivno i individualno sjećanje građana Bihaća poprima nova značenja kroz asocijacije s aktualnim pitanjima stambenih uprava, javnog dobra, uloge sindikata, itd. Koristeći niz dokumentarnih metoda (intervjui, kompilacije/arhiv, etnografsko praćenje, itd.), moј rad se fokusira na audiovizuelne zapise bihaćkog prekarijata, tj. trajektorije i transformacije sjećanja u tzv. *bolju prošlost*. Posebna pažnja je posvećena ulozi tog sjećanja u potragama za novim oblicima solidarnosti i u mobilizaciji građana u borbi za socijalnu pravdu.

Danijela Majstorović, Aida Sejdić, Zoran Vučkovac, Almir Bašanović

Zajedništvo i solidarnost na postsocijalističkoj periferiji:
bihaćko „Bosansko proljeće“ kao politika postajanja

Nastojeći da se pozicionira između sjećanja na socijalizam (Buden, 2013) i života na evropskoj poluperiferiji u stanju permanentne tranzicije (Pandolfi, 2011), postdejtonskog stanja izuzetka (Agamben, 2003) i upravljanja „neredom“ (Comaroff & Comaroff, 2006; Foucault, 2003), ovaj rad ima dva cilja. Prvi je da opiše i pozicionira trenutne politike evropeizacije u Bosni i Hercegovini kao i „ekonomski zaokret“ te „resekvenciranje“ uslova za pristupanje BiH evroatlantskim integracijama, prvenstveno kroz Sporazum o rastu i zapošljavanju kao ključni dokument koji predviđa ekonomske reforme. Uporedo sa ovakvom širom kontekstualizacijom

prilika u postprotestnoj BiH, naš drugi cilj je analiza lokalnih *grassroots*-odgovora na nezaposlenost, kriminalne privatizacije, korupciju i bahatost kapitalističko-ethnonacionalnih oligarhija te sve prisutnije „mjere štednje“ najavljeni Sporazumom, sa posebnim fokusom na grupu tadašnjih aktivista „Bosanskog proljeća“. Šta znači postprotestno vrijeme/stanje i koji su njegovi izazovi? Kako direktna demokratija na terenu može biti politika postajanja? Šta znači i kako se artikuliše lijeva pozicija na evropskoj periferiji?

Irfan Hošić

Promocija publikacije #InFocus2015

Publikacija #InFocus2015 (Bihać: Tehnički fakultet Univerziteta u Bihaću, 2015.) popratni je dokument uz fotografsku radionicu i izložbu koje su održane u okviru Tekstilnog odsjeka na Tehničkom fakultetu Univerziteta u Bihaću tokom marta i aprila 2015. godine. Kao dokument koji pokušava sistematizirati i arhivirati kreativnu dizajnersku energiju, on sugerira određenu viziju "kako" i na "koji način" je moguće u okviru interdisciplinarnog akademskog studija tekstilnog dizajna u Bihaću promišljati dizajnerske i umjetničke ideje tragajući za novim nastavnim strategijama i metodama komunikacije. Njena je namjera da – kao platforma koja je pored studenata Tekstilnog odsjeka okupila studente iz cijele Bosne i Hercegovine, ali i privrednike srodnih profila – pokrene diskusiju o ulozi i značaju dizajna danas. Promocija publikacije #InFocus2015 zamišljena je kao okrugli sto koji namjerava artikulirati niz pitanja o značaju dizajna u okvirima slobodnog tržišta, ali i akademske institucije kao što je Univerzitet u Bihaću. Učestvuju: Irfan Hošić, Amir Husak, Damir Midžić i studenti Tekstilnog odsjeka Tehničkog fakulteta Univerziteta u Bihaću.

Azra Hromadžić

„A gdje su oni bili do sada?“: politika, poetika i etika brige za stare u Bihaću

Ovaj rad ponire u poslijeratnu i postsocijalističku Bosnu i Hercegovinu, a posebno Bihać, da bi etnografski istražio promjenljivu prirodu države i porodice, kako ih vidimo u praksama brige za stare i nemoćne. Terenu starenja i brige pristupam kao fundamentalnim dimenzijama političkih i socijalnih praksi u Bosni i Hercegovini gdje su, „po običaju, životi u igri“ (Jašarević, 2011: 109). Koristim podatke koje sam etnografski prikupila u domu za stare i nemoćne *Vitalis* u Bihaću, a posebno priču starice koju zovem Zemka, kako bih otkrila efekte promjena poslijeratne i postsocijalističke države, kao i promijene u rodbinskim odnosima koje pogadaju „obične ljude“. To je, dakle, priča o nestajanju „države blagostanja“ i dislociranoj porodici. Diskretno upućujući na fenomenološke (iskustvene i tjelesne), racionalne/političke (hegemonijske, ideoološke i rodne) te hermeneutičke dimenzije starenja i brige, u ovom radu pokazujem da se država i porodica u poslijeratnoj i postsocijalističkoj Bosni i Hercegovini materijaliziraju kao *polu-odsutne*: država je birokratski sveprisutna, ali se biopolitički smanjuje, dok je porodica materijalno prisutna, ali je fizički negdje drugo. Ovaj rad također zagovara jednu humaniju etiku brige koja simultano osvjetljava lokalne, regionalne i transnacionalne konfiguracije ljubavi, brige i napuštenosti.

Vanja Čelebičić

Čekanje je nadanje:
temporalnost, nada i budućnost u Bihaćkoj krajini

Ovaj rad se bavi iskustvom čekanja. Čekanje nije ništa novo: svuda i uvijek ljudi čekaju (i čekali su) budućnost. Razlika je u tome što ljudi čekaju budućnost pod veoma različitim uslovima, a to znači da ne čekaju uvijek iste budućnosti, niti ih čekaju „istim tempom“. U ovom radu, kroz kontekstualizaciju iskustva čekanja, istražujem kako je čekanje postalo centralni element u životima mlađih ljudi koji žive u savremenom Bihaću. Rad se fokusira na narative o budućnosti i prakse usmjerene na budućnost među mlađim ljudima koji su živjeli i žive u različitim vremenskim uslovima – poslije Drugog svjetskog rata i poslije rata koji je trajao od 1992. do 1995. Premda navodno dijele istu kulturu i istu geografsku lokaciju, ovi ljudi se ipak nalaze na različitim mjestima. Pokazujem da je način na koji se nada artikulisala u različitim vremenskim uslovima u velikoj mjeri oblikovao „kolektivne aspiracije“, a time i iskustvo čekanja i načine kako ljudi čekaju. Pokazujem da je centralnost iskustva čekanja među mlađim ljudima u savremenom Bihaću posljedica njihovog osjećaja da im je „djelatni kapacitet“ ograničen, kao i osjećaja da žive na mjestu gdje ima veoma malo nade i gdje imaju vrlo malo mogućnosti.

BIOGRAFIJE UČESNIKA

Dr. sc. Vanja Čelebičić doktorirala je na Odjelu za socijalnu antropologiju Univerziteta u Manchesteru u Velikoj Britaniji. U sklopu svog istraživanja provela je više od 13 mjeseci u Bihaću, fokusirajući se najviše na mlade i starije osobe. Područje njenog istraživanja uključuje teme kao što su granice, lokalitet, temporalnost i vizuelna antropologija. Trenutno radi na Univerzitetu u Durhamu u Velikoj Britaniji na istraživačkom projektu koji se zove YouCitizen i koji istražuju građansku participaciju mlađih u podijeljenim društвima.

Dr. sc. Irfan Hošić je doktorirao na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Područje njegovog istraživanja je bosanskohercegovačka umjetnost 20. vijeka. Dobitnik je novinarske nagrade koju dodjeljuje BIRN (Balkan Investigative Reporting Network, Beograd) 2012. godine. Bio je ko-kustos paviljona Bosne i Hercegovine na 55. Bijenalu u Veneciji (2013.) pod nazivom *Vrt uživanja* umjetnika Mladena Miljanovića. U akademskoj 2013/2014. godini boravio je kao predavač na Stamps School of Art and Design na Univerzitetu Michiganu (SAD). Dobitnik je stipendije Basileus za desetmesečni postdoktorski istraživački boravak na Univerzitetu u Gentu (Belgia) u 2014. godini. Dobitnik je Weiserove stipendije za boravak na Univerzitetu Michiganu (SAD) u septembru 2015. godine. Docent je na Odsjeku za tekstil Tehničkog fakulteta Univerziteta u Bihaću, gdje predaje Historiju umjetnosti, Sociologiju kulture i mode, te Historiju tekstila i odijevanja. Bavi se likovnom kritikom i kustoskim radom.

Dr. sc. Azra Hromadžić je docentica na Odsjeku za antropologiju u Maxwell School of Citizenship na Univerzitetu u Syracuseu (SAD). Doktorirala je kulturnu antropologiju na Univerzitetu Pensylvanije u Philadelphi (SAD). Do sada je objavila jednu knjigu, *Citizens of an Empty Nation: Youth and State-making in Postwar Bosnia-Herzegovina* (*Gradani prazne nacije: mladi i građenje države u poslijeratnoj Bosni i Hercegovini*; Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2015.), te mnogobrojne članke i recenzije u akademskim žurnalima i

zbornicima na engleskom, njemačkom i bosanskom jeziku. Prezentirala je svoje rade na više od osamdeset međunarodnih konferencijskih radova u Evropi i SAD. Područje njenog znanstvenog interesa uključuje političku antropologiju, etnografiju, etnopolitičko nasilje i poslijeratnu rekoncilijaciju, socijalizam i postsocijalizam, rodna pitanja, kulturne prakse mladih, starenje, brigu i odgovornost.

Dr. sc. Hajrudin Hromadžić zaposlen je kao docent na Odsjeku za kulturalne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Do sada je objavio dvije knjige: *Medijska konstrukcija društvene zbilje: socijalno-ideološke implikacije produkcije medijskog spektakla* (Zagreb: AGM, 2014.) i *Konzumerizam: potreba, životni stil, ideologija* (Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2008.), više od trideset znanstvenih članaka, prijevod jedne knjige, kao i brojne publicističke tekstove, eseje i recenzije. Predaje i kao vanjski suradnik na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a surađuje i s Trećim programom Hrvatskog radija. Područja njegova znanstvenog interesa kreću se u domenama medijskih studija, suvremene sociologije i kritičke teorije društva.

Mr. sc. Amir Husak živi i radi u New Yorku kao nezavisni multimedijski umjetnik i predavač. Magistrirao je medije i film na univerzitetu The New School u New Yorku. Tokom studija počinje se baviti fotografijom, videom i novim medijima. Sudjeluje na međunarodnim filmskim festivalima i izložbama uključujući *South by Southwest* (SAD), *Stadtmuseum Graz* (Austrija), *BELEF* (Srbija), *ArtHouse Mocha Delhi* (Indija), *Sundance Film Festival* (SAD), *Sarajevo Film Festival* (BiH), *Big Sky Documentary Film Festival* (SAD), *TV Cultura* (Brazil), *Full Frame Film Festival* (SAD) i mnoge druge. Kao dobitnik Fulbrightove stipendije 2012/2013. godine provodi istraživanje na temu marginalizacije imigranata i prava na grad na Institutu za društvene znanosti pri Humboldtovom univerzitetu u Berlinu. U periodu između 2009. i 2011. osniva i uređuje nezavisni digitalni magazin pod naslovom *No Commercial Value*. Kao mentor i stručni savjetnik pri *Union Docs* centru za dokumentarnu umjetnost u Brooklynu (SAD), redovno organizuje i vodi radionice koje se bave društveno angažovanom dokumentarnom praksom. Trenutno predaje na Odsjeku za medije i dokumentarni film pri univerzitetu The New School u New Yorku.

Dr. sc. Hrvoje Jurić radi kao izvanredni profesor na Odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje predaje etiku i bioetiku. Zamjenik je glavnog i odgovornog urednika časopisa *Filozofska istraživanja* i *Synthesis philosophica*, te aktivan član različitih znanstvenih, kulturnih i socijalnih projekata i inicijativa. Pored brojnih znanstvenih, stručnih, esejičkih i publicističkih članaka u hrvatskim i međunarodnim časopisima i zbornicima, objavio je knjigu *Etika odgovornosti Hansa Jonasa* (Zagreb: Pergamena, 2010.), te bio suurednik zbornika *Filozofija i rod* (Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo, 2005.) i *Filozofija i mediji* (Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo, Centar za filozofiju medija i mediološka istraživanja, 2014.). Osim etike i bioetike, u području njegovog interesa spadaju filozofija tehnike, filozofija prirode, filozofija medija, rodni studiji i socijalno-politička problematika. Bavi se i poezijom, te je objavio pet knjiga pjesama.

Dr. sc. Danijela Majstorović je vanredna profesorica lingvistike i kulturoloških studija na Studijskom programu za engleski jezik i književnost Univerziteta u Banjoj Luci. 2000. godine završila je studije engleskog jezika i književnosti na Univerzitetu u Banjoj Luci, a 2003. godine magistrirala medijske studije/komunikologiju na Univerzitetu u Ohiju (SAD). Doktorirala je 2006. godine na Univerzitetu u Banjoj Luci na temu „Analiza diskursa Kancelarije Visokog predstavnika (OHR-a) u Bosni i Hercegovini: engleski tekst i lokalni kontekst“. U periodu 2012-2013. bila je na Fulbrightovoj stipendiji na Univerzitetu Kalifornije u Los Angelesu (UCLA), a 2014. godine na postdoktorskom programu Kanadskog istraživačkog direktora za kulturološke studije na Univerzitetu u Alberti (Kanada). Njeno istraživanje uključuje kritičku analizu diskursa, kvalitativnu metodologiju, kritičku teoriju, feminističku i postkolonijalnu teoriju te

postkomunizam. Objavila je preko 25 članaka i poglavlja u zbornicima. Objavila je tri monografije: *Youth Ethnic and National Identity in Bosnia and Herzegovina: Social Science Approaches* (London: Palgrave Macmillan, 2013., u koautorstvu), *Diskursi periferije* (Beograd: XX vek, 2013.), te *Diskurs, moć i međunarodna zajednica* (Banja Luka: Filozofski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, 2007.). Uredila je i dva zbornika *Living With Patriarchy: Discursive Construction of Gendered Subjects across Cultures* (Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins, 2011.) te *Kritičke kulturološke studije u postjugoslovenskom prostoru* (Banja Luka: Filološki fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, 2012.). Režirala je i dva zapažena dokumentarna filma: *Kontrapunkt za nju* (2004.) i *Posao snova* (2006.). Osnivačica je i članica kritičke čitalačke grupe „Jezik, moć, ideologija“ u Banjoj Luci.

Damir Midžić je diplomirao na Odsjeku za grafički dizajn i vizualne komunikacije na Akademiji likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu. Autor je brojnih dizajnerskih rješenja koja pored privrede pokrivaju područja pozorišta, filma i televizije. Internacionalno iskustvo je stekao u Misiji Ujedinjenih naroda (UN) u Kabulu, Afganistan kao grafički dizajner u projektu izrade materijala za parlamentarne izbore u Afganistanu 2005. godine. Osnivač je i voditelj dizajnerske i izdavačke agencije "Damir Design". Kroz više godina iskustva u struci, oblikovao je i producirao veliki broj projektnih rješenja od kojih su neka nagradena na konkursima ili objavljena u stručnim publikacijama. Među novijim je svakako priznanje magazina *Media marketing/Kreativni portfolio 2010* za dizajnerska rješenja za kompaniju Austrotherm u kategorijama design&art direction i printani oglasi. Oblikovao je i izdao monografiju o rijeci Uni *Una i Pounje, biser Evrope*. Damir Midžić zaposlen je u Kulturnom centru Bihać kao stručni saradnik.

Dr. sc. Helena Popović docentica je na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, gdje izvodi nastavu na područjima medija, kulturne teorije i metoda istraživanja u društvenim znanostima. Studirala je sociologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, sociologiju i socijalnu antropologiju na Central European University u Budimpešti, te je obranila doktorsku disertaciju na Odsjeku za komunikologiju Fakulteta za društvene znanosti Sveučilišta u Ljubljani. U sklopu doktorskog studija boravila je na Goldsmiths College Sveučilišta u Londonu. Sudjelovala je u različitim istraživačkim projektima (EU/IPA/CSF, EU FP7, COST A30), u organizaciji međunarodnih skupova, izlagala je na međunarodnim i domaćim znanstvenim konferencijama i seminarima, te objavljivala u domaćim i stranim časopisima, knjigama i zbornicima. Članica je uredništva časopisa *Medijske studije* od 2010. godine. Znanstveni i istraživački interes usmjeren je na istraživanje medija u okviru kulturnih studija i sociologije, s posebnim fokusom na medijske publike, medijski tekst te medijski sustav u Hrvatskoj u postsocijalističkom kontekstu.

Dr. sc. Šefik Tatlić je teoretičar u polju političke filozofije i dekolonijalne teorije. Doktorirao je sociologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a trenutno je u *freelance* statusu. Neki od recentnijih radova uključuju koautorstvo (sa Marinom Gržinić) knjige *Necropolitics, Racialization and Global Capitalism: Historicization of Biopolitics and Forensics of Politics, Art, and Life* (Lanham: Lexington Books, 2014.) i esej „Uloga demokracije u usmjeravanju političkog antagonizma“ (*Le Monde Diplomatique*, hrvatsko izdanje, 2014.). Suradivao je na regularnoj bazi s teorijsko-političko-umjetničko-diskurzivnom publikacijom *Reartikulacija* (Ljubljana, Slovenija), objavio je veliki broj tekstova u nizu zemalja te je, u sklopu raznih međunarodnih simpozija, držao predavanja u Sarajevu, Zagrebu, Ljubljani, Splitu, Novom Sadu, Beogradu, Grazu i Berlinu.